

واقع‌نگری

چرا جهان را کثرت می‌فهمیم

هانس ژولینگ

همراه با: آلا ژولینگ و آنا ژولینگ رولوند

ترجمه

علی کاظمیان

نشر کردن

Hans Rosling

**Factfulness: Ten Reasons We're Wrong About The World
- And Why Things Are Better Than You Think**

Flatiron Books, 2018

سرشناسه: روسلینگ، هانس، ۱۴۸۰، ۲۰۱۸ م. رُزلینگ، هانس

Rosling, Hans

عنوان و نام پدیدآور: واقع‌نگری: چرا بسیاری از چیزها را اشتباه می‌فهمیم / هانس رُزلینگ، همراه با الاز رُزلینگ و آنا رُزلینگ
رونلوند؛ ترجمه علی کاظمیان.

مشخصات نشر: تهران: نشر کرگدن، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۷۶ ص.

شابک: 978-622-642063-1

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی:

Factfulness: ten reasons you're wrong about the world—and why things are better than you think, 2018.

عنوان دیگر: چرا جهان را کُتر می‌فهمیم.

موضوع: فشار روانی -- کنترل

موضوع: Stress management

موضوع: واقعیت

موضوع: Reality

شناسه افزوده: روسلینگ، اولاف، ۱۹۷۵ - م.

شناسه افزوده: Rosling, Ola

شناسه افزوده: رونلوند، آنا روسلینگ، ۱۹۷۵ - م.

شناسه افزوده: Rönnlund, Anna Rosling

شناسه افزوده: کاظمیان، علی، ۱۳۶۱ -

رده بندی کنگره: RA۷۸۵

رده بندی دیویی: ۱۵۵/۹۰۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۵۶۳۲۸

کتابخانه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشر کرگدن: تهران، صندوق پستی ۱۷۱۶-۱۳۱۴۵

www.kargadanpub.com

telegram.me/kargadanpub

instagram.com/kargadanpub

مجموعه نایب زبیدی - ۴

دبیر مجموعه: بابک عباسی (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران)

واقع‌نگری: چرا جهان را در می‌بینیم

نویسنده: هانس رُزلینگ - همراه با: آلا رُزلینگ و آنا رُزلینگ روتلوند

مترجم: علی کاظمیان (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد)

ویراستار علمی: مسعود علیا (عضو هیئت علمی دانشگاه هنر)

ویراستار زبانی: پریا عباسی

مدیر هنری: سحر ترهنده

ناظر چاپ: علی محمدپور

لیتوگرافی: نقش سبز

چاپ و صحافی: زعفران

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۲۰-۶۳-۱

چاپ اول: ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

یادداشت دبیر مجموعه

فلسفه را هم مشق مرگ دانسته‌اند (افلاطون) هم هنر زندگی (نیچه). فلسفه، از رهگذر معنا بخشیدن به مرگی که، از قرار معلوم، هر ارزش و هر معنایی در مواجهه با آن بیهوده و بی‌رسم به نظر می‌رسد، کوشیده است به‌شیوه خودش زندگی را از بی‌معنایی نجات دهد. شیوه فلسفه بر این غلبه دارد که همانا «خوب زیستن» است: بهترین تمرین خوب مردن خوب زیستن است. زیرا به‌اندازه آن فیلسوف، فقط کسی که به‌هنگام زیسته باشد می‌تواند به‌هنگام بمیرد. و بی‌شک مرگ از بهان بود. ارسطو نیز که در سنت اسلامی او را «معلم اول» لقب داده‌اند، از دو معنی معروف می‌کرد: یکی اینکه همه انسان‌ها از روی طبع به‌دنبال معرفت هستند، و دیگر اینکه به‌اندازه آن‌ها در پی زندگی خوب‌اند (اثو دایمونیا). خود وی نیز به پیروی از استادِ استادش، پلاطون، راط، زندگی خوب را زندگی همراه با تأمل و معرفت و فضیلت می‌دانست.

اگر به تبع این متفکران، و همانند برخی معاصران (پی‌ی‌آدو)، فلسفه را نوعی راه و رسم زندگی بدانیم، آنگاه یکی از کارهای لازم این خواهد بود که فلسفه را از فعالیت صرفاً «دانشگاهی» به فعالیتی «روزمره» تبدیل کنیم، فلسفه عملی را از جایگاه به‌متن بیاوریم و به‌قول لوی‌ناس از وجود به‌سوی موجود حرکت کنیم، به‌سوی انسانی که گوشت و خون دارد؛ انسانی که اگر هبوط کرده، به آسمان نرفته، بلکه به زمین آمده با تمام پیامدهای این وضع: «من انسان‌ام. پس هیچ چیز انسانی با من بیگانه نیست».

افزون بر این، اگر دغدغه نهایی فلسفه خوب زیستن است، آنگاه دلیلی ندارد خوب زیستن فقط در چارچوب فلسفه تعریف شود. همچنان که دلیلی ندارد خوب زیستن فقط در چارچوب روان‌شناسی تعریف شود. تکاپو برای خوب زیستن مهم‌تر از آن است که فقط به فیلسوفان یا فقط به روان‌شناسان سپرده شود؛ کتاب‌های مقدس حکمت‌های فراوانی در این باره دارند، کما اینکه هنر و ادبیات منابعی بی‌پایان برای درس‌های زندگی‌اند. برای خوب زیستن باید از نیروی حکمت و خردمندی مدد بگیریم، حکمتی که نه مرز میان رشته‌ها را می‌شناسد نه مرز میان سرزمین‌ها را، نه مرز میان زبان‌ها و نه مرز میان فرهنگ‌ها را.

باری، خوب زیستن چیست، و چگونه می‌توان در مسیر آن قدم برداشت؟ این سؤال مهم و بزرگی است که درباره‌اش بسیار نوشته‌اند. اما خوب است بدفهمی احتمالی در این مورد رفع شود: خوب زیستن، چنان‌که در اینجا مدنظر است، به معنای زندگی در رفاه و آسایش و «زیستن در عیش، مردن در خوشی» نیست، سهل است خوب زیستن خیلی وقت‌ها با درد و رنجی اجتناب‌ناپذیر همراه است. مراد از خوب زیستن، در یک جمله، نه لزوماً زندگی شاد و همراه با کامیابی، بلکه زیستنی است که ارزشش را داشته باشد؛ چنین زیستنی افزون بر گشایش و رهایی که به همراه دارد، و در کنار ارزشمندی‌اش، به معنای پذیرفتن محدودیت، ترس و شکست، و درد و رنج نیز هست.

اگر حق با ارسطو باشد که هدف آدمیان از انجام دادن هر کاری نهایتاً خوب زیستن و تکامل است، به نظر می‌رسد در این زمینه توفیق چندانی حاصل نشده است. یکی از نیه‌های ناقض‌آمیز و شاید طنزآمیز زندگی انسان معاصر آن است که هرچه در توسعه و تجهیز و ارتقاء خود کردن و در یک کلمه سلطه بر جهان بیرون توفیق داشته، در بهبود نفس و جهان دین ناموفق بوده است. امروزه به‌رغم رفاه نسبی و وسعت امکانات، هرچه پیش‌تر می‌رویم از راه‌های زندگی و دیگر انواع اختلال‌ها و ناکارآمدی‌ها بیشتر می‌شود (و وقت گرفتن از روان پریشان و درمانگران هم دشوارتر!). گویا انسان که در فهم جهان و اداره آن موفقیت‌های قابل‌حسنتی داشته است، همچنان با فهم خویشتن و هدایت خود مشکل دارد. چنین وضعی به معنای آن است که باطن زندگی، به‌رغم ظاهر آن، آباد نشده است. این نه فقط مسئله‌ای نظری بلکه همچنین مشکلی عملی است؛ فقط دانستن نیست، زیستنی هم هست.

چنین مسائل و مشکلاتی گریبان‌گیر انسان معاصر ایرانی هم هست و به‌رغم اهمیت بسیار، نظام آموزشی رسمی و غیررسمی ما اعتنای چندانی به رضوعاتی از این دست ندارد. در آموزش رسمی، از مدارس تا دانشگاه‌ها، غالباً درس‌هایی تئوریک به کار زندگی بلکه به کار قبولی در امتحان می‌آید. نه در خانواده، نه در مدرسه، نه در دانشگاه‌ها، هیچ‌جا یاد نمی‌دهند که چه ارزش‌هایی داشته باشیم، اهدافمان را چگونه انتخاب کنیم، چگونه با زندگی کنار بیاییم. مجموعه «هنر خوب زیستن» در پی طرح چنین سؤالاتی است و این سؤال مهم که چگونه می‌توانیم زندگی را عمیق‌تر، همچون یک اثر هنری، و به‌منزله خلق خویشتن بفهمیم. این مجموعه دعوتی است به فلسفه عملی، پرورش و ارتقای هوش عاطفی، انعطاف‌پذیری روانی، و زندگی همراه با حضور و تأمل؛ این مجموعه دعوتی است به خوب زیستن.

فهرست

۱	بد، اها، سيا، بهتر از پيش / مصطفى ملكيان
۱۵	پيش گفتار مترجم
۲۳	يادداشت نويسنده
۲۵	مقدمه: چرا سيرک؟ دوست دارم؟
۴۳	فصل اول: غريزه شکار
۷۳	فصل دوم: غريزه منفردنگري
۱۰۳	فصل سوم: غريزه خط مسير
۱۳۱	فصل چهارم: غريزه ترس
۱۵۵	فصل پنجم: غريزه اندازه
۱۷۷	فصل ششم: غريزه تعميم
۲۰۱	فصل هفتم: غريزه سرنوشت
۲۲۱	فصل هشتم: غريزه منظر واحد
۲۴۱	فصل نهم: غريزه سرزنش
۲۶۳	فصل دهم: غريزه فوريت
۲۸۱	فصل يازدهم: واقع نگري در عمل
۳۰۱	حسن ختام
۳۰۳	سياست گزاري
۳۰۷	پيوست
۳۱۵	يادداشت ها
۳۴۳	منابع
۳۶۵	درباره نويسندگان